

SHAUN TAN

PŘÍBĚHY Z VNITŘNÍHO MĚSTA

☰ KNIHA ZLIN

PŘÍBĚHY Z VNIT

SHAUN TAN

TŘNÍHO MĚSTA

141

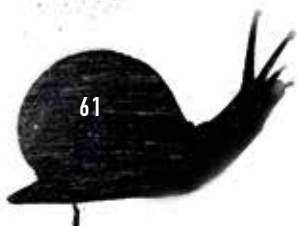
131

163

17

61

71

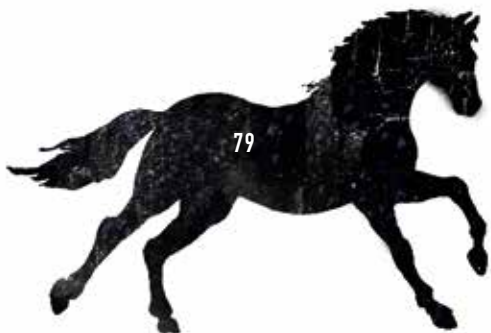
151

189

181

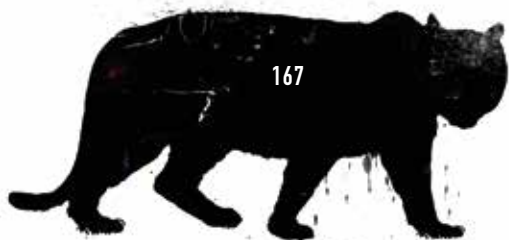
79

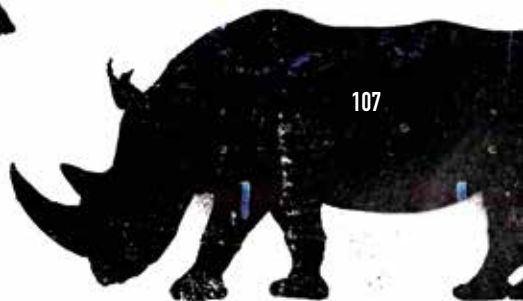
23

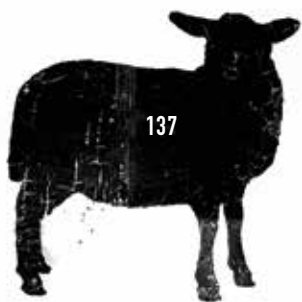
111

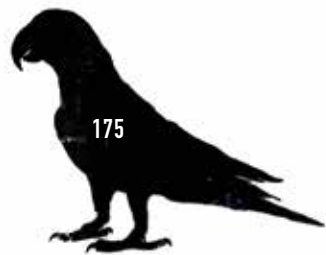
167

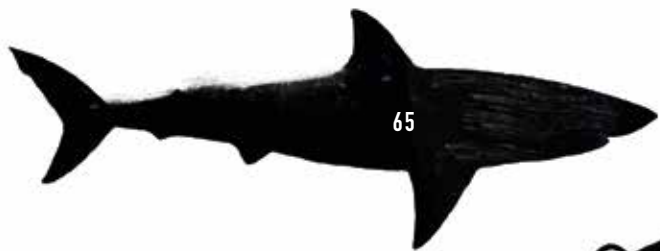
107

137

175

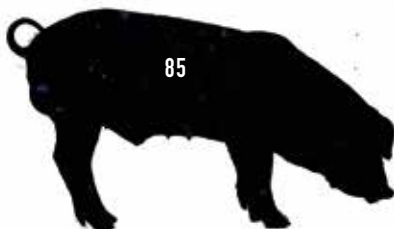
65

195

209

85

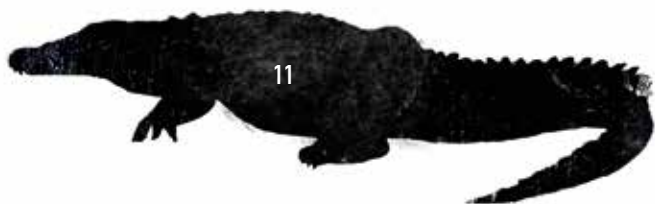
91

225

217

11

201

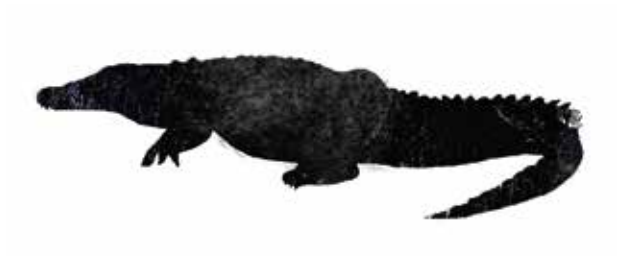
Copyright ©

Translation © Ester Žantovská, 2019

ISBN

Zvířata mají svůj vlastní důvod k existenci.

– Alice Walkerová

Krokodýli žijí v osmdesátém sedmém patře. A mají tam veškeré pohodlí. Spousta filtrované vody, bláto, bahenní tráva, klimatizace, čerstvé maso dvakrát týdně, dlouhé prosklené stěny bez jediné spáry, které jim umožňují sledovat slunce pomalu se pohybující na své denní cestě od východu k západu – takové luxusní plazi slunění by v přízemí nepřicházelo v úvahu. A zmínil jsem už vůbec dech beroucí výhled na finanční centrum rozkládající se, kam jen oko dohlédne? A co nahrávky z mokřin, jež sem vnikají skrytými průduchy jako věčná smyčka původní přírodní zvukové kulisy? Chci tím říct, že tahle zvířata žijí v klidném a mírném bezčasí. Jeden den je jako druhý, měsíce plynou bez názvů a čísel a roky se odpařují vysoko nad uspěchaný, neutuchající, žhnoucí příliv dopravního ruchu, se kterým se musíme potýkat my, ubozí hlupáci.

Ptáte se, zda krokodýli vůbec vědí, kde jsou? Ale nejde spíš o to, že zaměstnanci, kteří přes den obývají zbytek budovy, nikdy nenapadne, že by slovo *krokodýli* vedle jednoho z výtahových tlačítek mohlo znamenat víc než jen pouhou abstrakci – módní značku? pojišťovnu? reklamku? něco high-tech? – zkratka jednu z těch tisíců firem v tomhle městě, u níž

si nezřídili účet nebo nedohodli schůzku a která si nezaslouží jejich pozornost. Nic nezadusí představitost tak jako čekárna – a výtah není víc než nejmenší ze všech čekáren.

Zaměstnanci o poschodí níž si jednou všimli vlhkého stropu, ale to už se vyřešilo před léty. Zaměstnanci o poschodí výš by zase nikdy neuvěřili, že se to přímo pod jejich botami z lakované kůže hemží prehistorickými plazy. Jedno však vědí: pokud usneš za pracovním stolem, poběžíš nahý temným lesem a budeš vydávat vyděšené opičí skřeky, aby ses nakonec vzbudil v návalu nesmírné rozjařenosti a s jasným pocitem, že jsi plně naživu. Od té doby, co do kanceláře pořídili houpací sítě, se už obchodní úspěchy osmdesátého osmého patra staly legendou. Říkají tomu inspirace, jak to tak opice bez srsti dělají. Krokodýli vědí své.

Ne, o sedmaosmdesátém ví jenom pár lidí, stavebních dozorců, městských plánovačů a údržbářů jako jsem já, a víceméně si to necháváme pro sebe. Ne že by to bylo nějaké velké tajemství. Spíš jen když lidem říkám, že tam nahoře žijí krokodýli, myslí si, že jsem blázen, nebo mlčky stojí a čekají na pointu s právníky, která nepřijde. Když je přesvědčím o tom, že se jedná o prostý, hmatatelný fakt, jejich pochybnosti rychle zhořknou v hodnocení: *je to proti přírodě, je to nelidské, je to strašidelné, kruté, divné a špatné*. Měli by je vrátit do jejich přirozeného prostředí! A tak dále. Já jen pokrčím rameny a vracím se ke své práci. Diskuze mě unavují a ta zjevná ironie už mě netěší jako dřív.

Vždyť nikdo si už ani neuvědomuje, že celé tohle město vyrostlo na bažině. Krokodýli žijí na tomhle místě už dobrých milion let a vsadím se, že tu budou pořád, ještě dlouho poté, co auta a vůbec všechno zase pohltí bahno a my, opice bez srsti, zakončíme naši poslední schůzku, vyhlásíme bankrot a vyrazíme zkusit něco jiného, jak už to opice bez srsti dělají. Pro klidný mozek krokodýla je město pouhou čekárnou: s vědomím, že jejich čas teprve přijde, tráví čas v největší ze všech čekáren, v době, v níž si nezřídili účet ani nedohodli schůzku a která si nezaslouží jejich pozornost.

Motýli přilétli v době oběda. Nebyly jich miliony, miliardy ani biliony, nebylo je možné spočítat, jejich množství překračovalo samotný *concept* počítání, takže lidé na ulici se alespoň nemuseli zatěžovat s nějakými odhady. A lidmi na ulici myslím všechny do jednoho. Doslova *do jednoho*. Ani zemětřesení, požár či teroristický útok by nedokázaly vysát takové množství lidí z aut, bytů, podzemek, restaurací, hotelů, obchodů, bank, nemocnic, škol, parlamentů a kanceláří. Nikdo ještě nikdy nezažil tak nevysvětlitelnou a radostnou naléhavost.

A jako kdyby to motýli věděli, snesli se blíž, slétali ze závratných výšek jako jarní kvítí všech myslitelných barev a vzorů. V tichém údivu nám klouzali, hopsali a třepotali se kolem uší. My stáli úplně nehnutě, bok po boku, jako když se na mostě udělá kolona, a všichni zadržovali dech a všechny oči byly otevřené, s očekáváním téměř nehmotného požehnání od toho droboučkého hmyzu. *Podívejte! Podívejte! Tady, na vašem rameni, na vaší paži, na koleni, na hlavě! Jen klid! Nehýbejte se! Podívejte, jeden mi sedí na nose!* A na ten kraťoučký okamžik, tváře i dlaně obrácené k nebi, jsme se neptali proč. Brebentění v našich hlavách ustalo, ta nekonečně se odvíjející

páska s komentářem k vlastnímu příběhu, jeho neustálé rozpitvávání ve snaze dobrat se příčin a následků, znaků a symbolů, užitečných významů či znamení – to všechno přestalo, když přilétli motýli.

Později zase odlétnou, pestrobarevná oblaka, vzdouvající se a pomalu odplouvající k západu. Později se naše mysl zase rychle přepne do továrního nastavení a znovu začne brebentit. Byla to předzvěst něčeho dobrého nebo špatného? Epidemie? Zhroucení systému? Zpráva z nebes? Lekce v chaosu? Co to mělo znamenat? *Co to mělo znamenat?* Později budeme se svraštělým obočím studovat fotografie a videozáznamy, poslouchat mediální analýzy, radit se s Písmem i meteorologií, prohlížet mapy, grafy, statistiky i Gaussovy křivky. Později se budeme znepokojovat.

Ale tehdy, na onen kraťoučký okamžik, jsme se neptali proč. Nemysleli jsme na nic jiného než na motýly, na motýly, kteří usedali na hlavy nám i našim přátelům a rodinným příslušníkům, na každého, koho jsme znali i neznali, na celé město v jeden jediný okamžik. *Nehýbejte se, šeptali jsme a přáli si, aby to trvalo věčně. Jen klid! Jen klid! Jen klid!*

